

“Jullie hebben alle drie gelijk, en toch heeft elk het mis”.

Vooraf

Alle verhalen hebben meerdere thema's. Wat die thema's zijn, is voor iedereen verschillend. Bij het uitwerken van de verhalen hebben we een keuze gemaakt qua thema en inzetbaarheid en van hieruit suggesties en oefeningen geformuleerd.

Bij het werken met metaforen en verhalen is het echter van essentieel belang om, ondanks het feit dat je je op een bepaald thema hebt voorbereid, in staat te zijn dit thema los te laten en aan te sluiten bij het persoonlijke thema van de ander. De vragen en opdrachten dienen dan op dit thema te worden aangepast.

Direct onder alle verhalen vindt je (vetgedrukt) de thema's benoemd. Dit helpt je bij het snel omschakelen naar andere thema's.

Onderstaande uitwerkingen zijn zowel voor (kleine) groepjes te gebruiken als bij individuele coaching. De oefeningen zijn veelal vanuit het werken met kleine groepjes geschreven.

Het verhaal

De blinden en de olifant

Er waren eens drie wijze, blinde Indiërs. Op een dag kwam de koning op een olifant de stad binnen. De blinden wilden weten wat een olifant was. De eerste voelde aan een poot en zei: "Een olifant is net als een boom." De tweede voelde aan de slurf en sprong geschrokken achteruit. "Pas op voor dit beest. Het is net een slang." "Welnee, zei de derde vol wijsheid en voelde aan het oor. "Een olifant is als een waaier!"

De koning sprak daarop slechts: "Julie hebben alle drie gelijk, en toch heeft elk het mis".

Het thema

In hoeverre heeft de mens zicht op wat 'waarheid' is: 'de waarheid' bestaat uit tal van stukjes. Het ligt er maar net aan wat voor perspectief je kiest. Het standpunt wat je inneemt bepaalt het stuk waar je zicht op hebt. Het totaal is oneindig en voor de mens niet te bevatten groot.

Suggesties voor inzetbaarheid

Dit verhaal kan worden ingezet in situaties die werk gerelateerd zijn:

- Het zichtbaar maken van zaken die nog 'onder de tafel' spelen, zodat ook hier een plek voor komt.
- In geval van slechte/ moeizame samenwerking.
- Bij conflicten of dreigende conflicten.

Of in situaties die te maken hebben met relaties en samenleven:

- Om ruimte te maken voor 'waarheden' en belevingen, van de ander(en)
- Om schaduwkanten bespreekbaar te maken.

Bij persoonlijke ontwikkeling:

Om zicht te krijgen op waarom de dingen die gebeuren op dit moment goed zijn en om zo te komen tot meer loslaten.

Suggesties voor dialoog

Velden waarover een professional in dialoog kan gaan met mensen:

Het verhaal, de context, symbolen, thema en rollen:

- Welke rollen herken je in het verhaal?
- Wat kan je hier over zeggen? Waar associeer jij deze woorden 'wijs', 'blind', 'Indiër', 'koning', 'olifant', 'boom', 'slang' en 'waaier') mee?
- Wat kan je zeggen over het feit dat de Indiërs wijs en blind waren?

Omgeving, relaties met huidige situaties:

- Geef eens een voorbeeld van een situatie waarin je gedwongen werd heel anders om te gaan met de situatie dan gebruikelijk. Hoe lukte het jou om als het ware 'boven jezelf uit te stijgen'?
- Geef eens een voorbeeld van een situatie waarbij je kwam tot een nieuw soort waarheid nadat je een grote angst onder ogen had gezien. Hoe heeft dit je veranderd?

Het persoonlijke veld, Jij:

- Hoe werd er in je gezin van herkomst omgegaan met angsten, 'de waarheid' en het wel/niet onder ogen zien ervan?
- Wat zegt dit over jouw ouders en de ouders van jouw ouders?
- Hoe is dit nu voor jou?

Suggesties voor oefeningen

Onderstaande oefeningen kunnen ingezet worden om zicht te bieden op het feit dat er veel manieren van kijken zijn, veel waarheden bestaan. Om te oefenen met afstand nemen van de eigen manier van kijken en licht te laten schijnen op wat iemand voor thema's 'leeft', hoe zijn of haar 'waarheid' er uit ziet.

Oefening 1 (veld van symbolen, rollen, verhaal en context).

Laat een foto zien en laat 3 mensen onafhankelijk van elkaar beschrijven wat zij zien.

Variant: laat ieder onafhankelijk van elkaar beschrijven wat de symbolen uit het verhaal voor hem betekenen.

Oefening 2 (veld van omgeving, relaties met huidige situaties)

Verdeel onderstaande rollen (kunstenaar, stedenbouwkundige, aannemer en woningzoekende) en laat ieder van hen zeggen wat hij 'ziet', 'hoort', 'ruikt' en 'voelt' in de verschillende rollen als hij rondloopt op bijv. IJburg in Amsterdam (aan te passen op omgeving die bekend is voor de ander).

Wissel van rol (en perspectief).

Oefening 3 (persoonlijke veld, jij)

Geef datgene waar je blij mee bent een denkbeeldige plek in de ruimte en zet daarnaast datgene waar je moeite mee hebt. Neem afstand en probeer vanuit een 'helikopterview' (eventueel door letterlijk op een stoel te gaan staan) te kijken naar datgene waar je moeite mee hebt. Stel je voor hoe je over 5 jaar hier naar kijkt. Kijk eens op een andere manier. Wat kan deze ervaring je brengen? (de andere cursisten mogen vragen stellen die je verder kunnen helpen).

Tips voor verankering

Laat iedereen voor zichzelf kort op papier zetten wat bovenstaand verhaal en de oefeningen hem gebracht hebben. Vervolgens mag men een zin laten staan en uiteindelijk nog maar een woord welke als anker kan dienen.

Deze zin en dit woord mag men een voor een hardop uitspreken.

Dit woord kan ingezet worden als hulpbron op momenten waarbij het thema van dit verhaal een rol speelt.

Extra's:

Om de kracht van verhalen nog verder uit te diepen, wordt verwezen naar onderstaande literatuur:

'Essenties van NLP' Lucas Derks & Jaap Hollander